

Vergaderjaar 1995–1996

19 326

Akkoord tussen de Regeringen van de Benelux, de Bondsrepubliek Duitsland en Frankrijk betreffende geleidelijke afschaffing van grenscontroles, Schengen, 14 juni 1985

Nr. 147

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 24 juli 1996

Tijdens het Algemeen Overleg met de Vaste Commissie van Justitie en de Algemene Commissie voor Europese Zaken op 20 juni 1996 (19 326, nr. 145) inzake de geannoteerde agenda van het Uitvoerend Comité Schengen is toegezegd op een aantal vragen schriftelijk te reageren. Hierbij doe ik, mede namens de Staatssecretaris van Justitie, deze toezegging gestand.

Naar aanleiding van een vraag van de heer Van Oven kan ik U als volgt informeren over de weigering van visumaanvragen in geval van vertegenwoordiging. Indien de vertegenwoordigende staat in een bepaald land twijfels heeft over de eventuele honorering van een visumaanvraag, zal hij deze niet in behandeling nemen. De betrokkene wordt in dat geval doorverwezen naar de Nederlandse beroepspost, die in dat bepaalde land (mede-)geaccrediteerd is. De Nederlandse post kan alsdan een visum verlenen of formeel weigeren, waartegen beroep kan worden aangekend. Deze regeling biedt derhalve de garantie, dat elke vreemdeling die Nederland als hoofdreisdoel heeft daadwerkelijk beroep kan aantekenen bij een visumweigering.

Als achtergrond van deze regeling in Schengen-kader moge nog het volgende dienen. Indien een vertegenwoordigende post een visumaanvraag formeel zou weigeren, dan zou voor deze weigering het recht van de vertegenwoordigende staat van toepassing zijn. Niet alle Schengen-partners kennen echter een beroepsmogelijkheid tegen een visumweigering.

In antwoord op een vraag van de heer Van den Doel kan ik U mededelen, dat bij visumafgifte in geval van vertegenwoordiging door een andere Schengen-Staat globaal dezelfde voorwaarden worden gesteld, die Nederland stelt. De Gemeenschappelijke Visuminstructie, zoals vastgesteld door het Uitvoerend Comité, legt hiervoor bij visumaanvragen de basiscriteria, de behandelingsmethode en de procedures inzake beslissing vast. Hierbij gelden echter ook een aantal nationaal vastgestelde verplichtingen. Zo hanteren de Schengen-Staten geen

uniforme richtbedragen voor de vaststelling van het hebben van voldoende middelen van bestaan (zie bijlage 7 bij de Gemeenschappelijke Visuminstructie) en verlangt bijvoorbeeld Duitsland van elke aanvrager van een visum een ziektekostenverzekering. De aanvrager die bij een vertegenwoordigende staat een visumaanvraag indient, zal aan de criteria van die staat moeten voldoen.

Voorts kan ik U mededelen, dat Nederland op dit ogenblik nog geen gebruik maakt van de onder punt f van document SCH/Com-ex (96) 13 herz. genoemde mogelijkheid tot het maken van bilaterale afspraken over de raadpleging van de centrale autoriteiten bij behandeling van visum-aanvragen van bepaalde categorieën vreemdelingen.

De heer Van Oven heeft geïnformeerd naar de visumafgifte door de Honorair Consul van Nederland te Haïti, terwijl de Franse Ambassade aldaar Nederland in Schengenkader vertegenwoordigt voor visum-verlening. De Nederlandse Honorair Consul te Port-au-Prince heeft geen bevoegdheid tot verlening van Schengen-visa. Hij beschikt dan ook niet over Schengen-visumstickers. De door de heer Van Oven gesignaleerde visumaanvragers betreffen hoogstwaarschijnlijk vreemdelingen die de Nederlandse Antillen of Aruba wilden bezoeken. Voor deze gebiedsdelen (waarop de Uitvoeringsovereenkomst conform artikel 138 niet van toepassing is) blijft de mogelijkheid bestaan dat honoraire consuls visa afgeven.

De heer Verhagen heeft gevraagd naar het verloop van de discussie in Schengenverband inzake de terugname door derde landen van eigen onderdanen. Hierover zijn in Schengen-kader nog geen definitieve conclusies bereikt. De discussie over de noodzaak dat derde landen in ieder geval hun eigen onderdanen terugnemen wordt onder Luxemburgs voorzitterschap dan ook voortgezet. Hierbij wordt onder andere gedacht aan gezamenlijk georganiseerde groepsgewijze terugkeer en het sturen van gemeenschappelijke missies.

De heer Van den Doel vroeg om opheldering over het achterwege laten van het zetten van stempels in reisdocumenten. Dit deed zich met name in de beginfase voor, omdat de desbetreffende materie nog niet ten volle bij alle betrokkenen bekend was. Op dit moment komt het slechts incidenteel voor, dat het aanbrengen van stempels wordt nagelaten. De Schengen-Staten brengen elkaar op de hoogte van dergelijke incidenten, opdat de desbetreffende staat adequaat kan optreden en eventuele onduidelikheden richting controlediensten kunnen worden opgehelderd.

De heren Verhagen en Van den Doel hebben vragen gesteld over een pilot-project inzake de samenwerking van politiediensten bij toezicht en controle op verkeersroutes.

Voor een toelichting hierop zij kortheidshalve verwezen naar bijgaand document (SCH/I (96) 50).¹

De heer de Graaf heeft bij de bespreking van de rol van het Hof van Justitie bij Schengen-zaken gevraagd naar de achtergronden van een beslissing van een rechter te Lyon. De betrokken Franse rechter achtte t.a.v. een bepaalde persoon de signalering inzake weigering van toegang te weinig informatie te bevatten om te kunnen toetsen of de SIS-signalering (die moet zijn gebaseerd op een nationale beslissing) terecht is geschied en dus de daarop gebaseerde beslissing van de Franse administratie tot verwijdering. Afgesproken is in voorkomend geval nadere informatie te verschaffen, ook al bevat de Uitvoerings-overeenkomst hiertoe geen verplichting.

Ten aanzien van de positie van Noorwegen en IJsland inzake de toekenning van een rol aan het Hof van Justitie bij Schengen-zaken kan, in

¹ Ter inzage gelegd bij de afdeling Parlementaire Documentatie.

antwoord op een vraag van de heer Van Oven, worden opgemerkt, dat deze landen zich voorshands op het standpunt stellen dat het aan de Schengen-Staten is hierover te beslissen. Zij zullen zich hier derhalve niet tegen verzetten.

Ten aanzien van de ontwerp-samenwerkingsovereenkomst met Noorwegen en IJsland vroeg de heer De Graaf naar de achtergrond van het uitsluiten van toepassing van deze overeenkomst op de Spitsbergen-Archipel. Artikel 3, eerste lid van het Verdrag betreffende de Spitsbergen-Archipel van 9 februari 1920 (Stb. 1925, 404) bepaalt dat onderdanen van de verdragsluitende partijen gelijkelijk toegang en verblijf hebben tot Spitsbergen. Bij dit verdrag zijn zowel Schengen-Staten (waaronder het Koninkrijk) als andere Staten partij. Gezien de raakpunten van toegang en verblijf, zoals vermeld in dit verdrag, met de afschaffing van de personencontrole aan de binnengrenzen wordt het raadzaam geacht de Spitsbergen-Archipel buiten de Schengen-samenwerking te houden.

De heer Van Oven vroeg naar de consequenties van een Noorse toetreding tot de EU, gegeven het feit dat bij de hoofdlijnen inzake de institutionele aspecten van de samenwerkingsovereenkomst de paragraaf geschrapt is inzake de toetreding van Noorwegen tot Schengen, indien het toetreedt tot de EU. De regering blijft aannemen, dat Noorwegen, indien het toetreedt tot de EU, ook partij wordt bij Schengen. De achtergrond van het verwijderen van de desbetreffende paragraaf is dat Noorwegen er de voorkeur aan gaf bij deze institutionele aspecten geen verwijzing op te nemen naar een eventueel lidmaatschap van de EU, gezien de grote politieke gevoeligheid van dit laatste.

Voorts heeft de heer Van Oven gevraagd, of de ontwerp-verklaring inzake uitlevering een wetswijziging in Nederland vereist. Naar de mening van de regering is dit niet het geval.

Ten aanzien van terrorisme kan in antwoord op een vraag van de heer Van Oven worden opgemerkt, dat de bespreking op Spaans verzoek plaatsvindt. Het Uitvoerend Comité zal kennis kunnen nemen van de besprekingen die op werkgroep-niveau over dit onderwerp hebben plaatsgevonden. Deze besprekingen hebben nog niet tot duidelijke conclusies geleid.

De heer Van Oven heeft verzocht om een analyse van de interpretatie die de Nederlandse rechter aan de asiel-bepalingen van Schengen heeft gegeven. Ook de Schengen-landen hebben aangegeven het van groot belang te achten dat er een uitwisseling plaatsvindt van de nationale jurisprudentie. Nederland heeft ten behoeve van het overleg met de Schengen-partners een nota over dit onderwerp toegezegd, die zal worden behandeld onder het Luxemburgse Voorzitterschap. De behandeling van deze nota moet overigens worden gezien in samenhang met de bespreking van de problematiek van de behandeling van asielverzoeken van verschillende leden van een gezin en de mogelijkheid tot toepassing van artikel 29, lid 4. De discussie daarover zal ook onder het Luxemburgse Voorzitterschap worden voortgezet. De regering is uiteraard bereid hier in een later stadium op terug te komen.

Daarnaast vroeg de heer Van Oven zich af, of geconcludeerd mag worden dat afgestevend wordt op de totstandkoming van een permanent Schengen-Secretariaat.

Naar de mening van de regering is dat niet het geval. De Nederlandse inzet blijft, zoals ook uit het non-paper inzake de integratie van Schengen in de EU moge blijken, dat het Schengen-Secretariaat t.z.t. geïntegreerd wordt in het EU-Raadssecretariaat.

Tot slot vroeg de heer De Graaf of een onderzoek van twee promovendi (C. Joubert en H. Bevers) voor de regering aanleiding is om de noodzaak te bezien van een aanpassing van de Uitvoeringsovereenkomst. De belangrijkste aanbevelingen uit het onderzoek hebben betrekking op het creëren van meer duidelijkheid over de interpretatie van het begrippenkader van de Uitvoeringsovereenkomst, waarvoor bij uitstek het Europees Hof van Justitie geschikt is. Zoals bekend hecht de regering ten zeerste aan het toekennen van een bevoegdheid aan het Hof bij Schengen-zaken en zal zij initiatieven blijven ontwikkelen om de Uitvoeringsovereenkomst in deze zin aan te passen.

De Staatssecretaris van Buitenlandse Zaken,
M. Patijn